

SKLEP KOMISIJE**z dne 6. junija 2011****o določitvi okoljskih meril za podelitev znaka EU za okolje svetlobnim virom***(notificirano pod dokumentarno številko C(2011) 3749)***(Besedilo velja za EGP)****(2011/331/EU)**

EVROPSKA KOMISIJA JE –

SPREJELA NASLEDNJI SKLEP:

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije,

Člen 1

ob upoštevanju Uredbe (ES) št. 66/2010 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. novembra 2009 o znaku EU za okolje ⁽¹⁾ in zlasti člena 8(2) Uredbe,

po posvetovanju z Odborom Evropske unije za znak za okolje,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) V skladu z Uredbo (ES) št. 66/2010 se lahko znak EU za okolje podeli proizvodom z manjšim vplivom na okolje v njihovem celotnem življenjskem krogu.
- (2) V skladu z Uredbo (ES) št. 66/2010 se posebna merila za podeljevanje znaka EU za okolje določijo za skupine proizvodov.
- (3) Odločba Komisije 2002/747/ES ⁽²⁾ določa okoljska merila ter z njimi povezane zahteve za ocenjevanje in preverjanje za žarnice. Ta merila veljajo do 31. avgusta 2011.
- (4) Merila so bila pregledana ob upoštevanju tehnološkega razvoja. Na podlagi pregleda je primerno, da se spremeni opredelitev proizvoda in ime skupine proizvodov. Ta nova merila ter z njimi povezane zahteve za ocenjevanje in preverjanje morajo veljati dve leti od datuma sprejetja tega sklepa.
- (5) Odločbo 2002/747/ES je treba zaradi jasnosti nadomestiti.
- (6) Proizvajalcem, ki so za svoje proizvode prejeli znak za okolje za žarnice na podlagi meril iz Odločbe 2002/747/ES, je treba omogočiti prehodno obdobje, da bodo imeli dovolj časa za prilagoditev svojih proizvodov, da bodo ti ustrezali spremenjenim merilom in zahtevam. Prav tako je treba proizvajalcem omogočiti predložitev vlog na podlagi meril iz Odločbe 2002/747/ES ali na podlagi meril iz tega sklepa do prenehanja veljavnosti navedene odločbe.
- (7) Ukrepi iz tega sklepa so v skladu z mnenjem odbora, ustanovljenega na podlagi člena 16 Uredbe (ES) št. 66/2010 –

1. Skupina proizvodov „svetlobni viri“ zajema vse svetlobne vire s svetlobnim tokom ≥ 60 in $\leq 12\,000$ lumnov, ki se uporabljajo za splošno razsvetljavo, so neposredno ali posredno priključeni na javno električno omrežje in imajo vznožek iz standarda EN 60061 ter so izdelani, da proizvajajo vidno sevanje.

2. V to skupino proizvodov niso vključene naslednje vrste svetlobnih virov: usmerjena svetila, visokointenzivnostne sijalke na razelektrenje, barvne žarnice, žarnice za projektorje, fotografska razsvetljava, cevi za solarije, sistemi na baterijski pogon in drugi svetlobni viri, ki niso namenjeni uporabi za splošno razsvetljavo. V skupino proizvodov niso vključene naslednje vrste svetlobnih virov, če se ne napajajo neposredno iz glavnega električnega omrežja: integralne kompaktne fluorescentne žarnice, žarnice z žarilno nitko, žarnice LED.

Člen 2

Enoti svetlobnega vira se podeli znak EU za okolje v skladu z Uredbo (ES) št. 66/2010, če spada v skupino proizvodov „svetlobni viri“, kot je opredeljena v členu 1 tega sklepa, in izpolnjuje merila ter z njimi povezane zahteve za ocenjevanje in preverjanje iz Priloge k temu sklepu.

Člen 3

Merila za skupino proizvodov „svetlobni viri“ ter z njimi povezane zahteve za ocenjevanje in preverjanje veljajo dve leti od datuma sprejetja tega sklepa.

Člen 4

Za upravne namene se skupini proizvodov „svetlobni viri“ dodeli številčna oznaka „008“.

Člen 5

Odločba 2002/747/ES se razveljavi.

Člen 6

1. Ne glede na člen 5 se vloge za pridobitev znaka EU za okolje za proizvode iz skupine proizvodov „žarnice“, ki so bile predložene pred datumom sprejetja tega sklepa, ocenijo v skladu s pogoji iz Odločbe 2002/747/ES.

⁽¹⁾ UL L 27, 30.1.2010, str. 1.

⁽²⁾ UL L 242, 10.9.2002, str. 44.

2. Vloge za pridobitev znaka EU za okolje za proizvode iz skupine proizvodov „svetlobni viri“, predložene po datumu sprejetja tega sklepa, vendar najpozneje do 31. avgusta 2011, lahko temeljijo na merilih iz Odločbe 2002/747/ES ali na merilih iz tega sklepa.

3. Te vloge se ocenijo v skladu z merili, na katerih temeljijo.

4. Če se znak EU za okolje podeli na podlagi vloge, ocenjene v skladu z merili iz Odločbe 2002/747/ES, se ta lahko uporablja 12 mesecev od datuma sprejetja tega sklepa.

Člen 7

Ta sklep je naslovljen na države članice.

V Bruslju, 6. junija 2011

Za Komisijo
Janez POTOČNIK
Član Komisije

PRILOGA

OKVIR

Cilji meril

Cilj teh meril je zlasti spodbujanje zmanjševanja okoljske škode ali tveganj, povezanih z uporabo energije (globalno segrevanje, zakisljevanje, siromašenje neobnovljivih virov energije), z zmanjšanjem porabe energije, povezanih z uporabo virov v proizvodnji in obdelavi/odstranjevanju svetlobnih virov z zviševanjem njihove povprečne življenjske dobe, ter povezanih z uporabo živega srebra z zmanjšanjem skupnih emisij živega srebra v času življenjske dobe svetlobnega vira.

Merila prav tako spodbujajo izvajanje najboljše prakse (optimalna okoljska uporaba) in povečujejo okoljsko ozaveščenost potrošnikov. Merila so določena na ravneh, ki spodbujajo označevanje svetlobnih virov, proizvedenih z majhnim vplivom na okolje.

MERILA

Merila so določena za vsakega od naslednjih vidikov:

1. Energetska učinkovitost, življenjska doba, vzdrževanje svetilnosti in vsebnost živega srebra
2. Vkllop/izklop
3. Indeks barvne reprodukcije
4. Skladnost barv
5. Nevarne snovi in zmesi
6. Snovi, navedene v skladu s členom 59(1) Uredbe (ES) št. 1907/2006 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁾
7. Plastični deli
8. Embalaža
9. Navodila za uporabo
10. Družbena odgovornost
11. Informacije, ki so navedene na znaku EU za okolje

Zahteve za ocenjevanje in preverjanje

Pri vsakem merilu so navedene posebne zahteve za ocenjevanje in preverjanje.

Kadar mora vlagatelj predložiti izjave, dokumentacijo, analize, poročila o preskusih ali druga dokazila o izpolnjevanju meril, lahko ti izvirajo od vlagatelja in/ali njegovega(-ih) dobavitelja(-ev) in/ali njihovega(-ih) dobavitelja(-ev), če je to primerno.

Kadar je mogoče, morajo preskuse opraviti laboratoriji, ki izpolnjujejo splošne zahteve iz standarda EN ISO 17025 ali enakovrednega standarda.

Po potrebi se lahko poleg metod, navedenih za posamezno merilo, uporabijo druge preskusne metode, če njihovo enakovrednost odobri pristojni organ, ki ocenjuje vlogo.

Po potrebi lahko pristojni organi zahtevajo dokazno dokumentacijo in izvedejo neodvisna preverjanja.

MERILA ZA PODELITEV ZNAKA EU ZA OKOLJE**Merilo 1 – Energetska učinkovitost, življenjska doba, vzdrževanje svetilnosti in vsebnost živega srebra**

Svetlobni viri izpolnjujejo naslednje zahteve:

	Žarnice z enojno vijačnico	Žarnice z dvojno vijačnico
Energetska učinkovitost	10 % boljša kot vrednost lumen na vat v skladu z razredom A	10 % boljša kot vrednost lumen na vat v skladu z razredom A
Življenjska doba (v urah)	15 000	20 000

⁽¹⁾ UL L 396, 30.12.2006, str. 1.

	Žarnice z enojno vijačnico	Žarnice z dvojno vijačnico
Vzdrževanje svetilnosti	80 % pri 9 000 urah	90 % pri 16 000 urah
Živo srebro (v mg)	< 1,5	< 3,0

Opomba:

Energetska učinkovitost je takšna, kot je opredeljena v Prilogi IV k Direktivi Komisije 98/11/ES ⁽¹⁾.

Ocenjevanje in preverjanje: vlagatelj predloži poročilo o preskusu, v katerem je navedeno, da so bili energetska učinkovitost, življenjska doba in vzdrževanje svetilnosti svetlobnih virov, ki niso viri LED, ugotovljeni s preskusnimi postopki iz standarda EN 50285.

V zvezi z učinkovitostjo, življenjsko dobo in vzdrževanjem svetilnosti svetlobnih virov LED ter vsebnostjo živega srebra pri fluorescentnih svetlobnih virih vlagatelj predloži poročila o preskusih, pri katerih so se uporabili zanesljivi, točni in ponovljivi merilni postopki, ki upoštevajo splošno priznane najsodobnejše merilne metode, vključno z metodami iz dokumentov, katerih referenčne številke so bile v ta namen objavljene v *Uradnem listu Evropske unije*. V poročilu so navedeni energetska učinkovitost, življenjska doba, vzdrževanje svetilnosti in vsebnost živega srebra svetlobnega vira. Če ustrezno preskušanje življenjske dobe ni bilo končano, je do prejema rezultatov preskusa sprejemljiva operativna življenjska doba, navedena na embalaži. Vendar je treba rezultate preskusa predložiti v 12 mesecih od datuma vloge za znak EU za okolje. Pri preskušanju življenjske dobe mora zahteve izpolnjevati 75 % preskusnega vzorca.

Merilo 2 – Vklapljanje/izklapljanje

Pri kompaktnih fluorescentnih žarnicah (CFL) in žarnicah LED je število ciklov vkapljanja/izklapljanja, ki jih svetlobni vir lahko vzdrži pred prezgodnjim prenehanjem delovanja, večje od življenjske dobe žarnice, izražene v urah.

Pri žarnicah, ki naj bi prenesle pogosto vkapljanje/izklapljanje, je ta številka večja od 60 000 ciklov vkapljanja/izklapljanja.

Ocenjevanje in preverjanje: za žarnice CFL vlagatelj predloži poročilo o preskusu, v katerem je navedeno, da je bilo število ciklov vkapljanja/izklapljanja določeno s hitrim preskušanjem ciklov (1 minuto vklopljeno, 3 minute izklopljeno) in s postopki preskušanja življenjske dobe iz standarda EN 50285.

Za žarnice LED vlagatelj predloži poročilo o preskusu, pri katerem so se uporabili zanesljivi, točni in ponovljivi merilni postopki, ki upoštevajo splošno priznane najsodobnejše merilne metode, vključno z metodami iz dokumentov, katerih referenčne številke so bile v ta namen objavljene v *Uradnem listu Evropske unije*.

V poročilu je navedeno, kolikšno je bilo doseženo število ciklov vkapljanja/izklapljanja, ko 50 % preskušanih žarnic CFL ali LED izpolnjuje zahteve v zvezi z življenjsko dobo žarnice iz ustreznih standardov.

Merilo 3 – Indeks barvne reprodukcije

Indeks barvne reprodukcije (indeks Ra) svetlobnega vira je večji od 85.

Ocenjevanje in preverjanje: vlagatelj predloži poročilo o preskusu, v katerem je navedeno, da je bil indeks barvne reprodukcije določen s preskusnim postopkom iz dokumenta CIE 13.3. V poročilu je naveden indeks barvne reprodukcije za svetlobni vir.

Merilo 4 – Skladnost barv

Svetlobni vir ima razpon korelirane barvne temperature, ki je znotraj 3-stopenjske MacAdamove elipse ali boljši.

Ocenjevanje in preverjanje: vlagatelj predloži poročilo o preskusu, v katerem je navedeno, da je razpon korelirane barvne temperature znotraj 3-stopenjske MacAdamove elipse ali boljši, kar je bilo ugotovljeno z zanesljivimi, točnimi in ponovljivimi merilnimi postopki, ki upoštevajo splošno priznane najsodobnejše merilne metode, vključno z metodami iz dokumentov, katerih referenčne številke so bile v ta namen objavljene v *Uradnem listu Evropske unije*.

Merilo 5 – Nevarne snovi in zmesi

V skladu s členom 6(6) Uredbe (ES) št. 66/2010 proizvod ali njegovi deli ne vsebujejo snovi iz člena 57 Uredbe (ES) št. 1907/2006 niti snovi ali zmesi, ki se jim lahko dodelijo ali so jim bili dodeljeni naslednji stavki o nevarnosti ali opozorilni stavki.

⁽¹⁾ UL L 71, 10.3.1998, str. 1.

Seznam stavkov o nevarnosti in opozorilnih stavkov:

Stavek o nevarnosti ⁽¹⁾	Opozorilni stavek ⁽²⁾
H300 Smrtno pri zaužitju.	R28
H301 Strupeno pri zaužitju.	R25
H304 Pri zaužitju in vstopu v dihalne poti je lahko smrtno.	R65
H310 Smrtno v stiku s kožo.	R27
H311 Strupeno v stiku s kožo.	R24
H330 Smrtno pri vdihavanju.	R23/26
H331 Strupeno pri vdihavanju.	R23
H340 Lahko povzroči genetske okvare.	R46
H341 Sum povzročitve genetskih okvar.	R68
H350 Lahko povzroči raka.	R45
H350i Lahko povzroči raka pri vdihavanju.	R49
H351 Sum povzročitve raka.	R40
H360F Lahko škoduje plodnosti.	R60
H360D Lahko škoduje nerojenemu otroku.	R61
H360FD Lahko škoduje plodnosti. Lahko škoduje nerojenemu otroku.	R60/61/60-61
H360Fd Lahko škoduje plodnosti. Sum škodljivosti za nerojenega otroka.	R60/63
H360Df Lahko škoduje nerojenemu otroku. Sum škodljivosti za plodnost.	R61/62
H361f Sum škodljivosti za plodnost.	R62
H361d Sum škodljivosti za nerojenega otroka.	R63
H361fd Sum škodljivosti za plodnost. Sum škodljivosti za nerojenega otroka.	R62-63
H362 Lahko škoduje dojenim otrokom.	R64
H370 Škoduje organom.	R39/23/24/25/26/27/28
H371 Lahko škoduje organom.	R68/20/21/22
H372 Škoduje organom pri predolgi ali ponavljajoči se izpostavljenosti.	R48/25/24/23
H373 Lahko škoduje organom pri predolgi ali ponavljajoči se izpostavljenosti.	R48/20/21/22
H400 Zelo strupeno za vodne organizme.	R50
H410 Zelo strupeno za vodne organizme, z dolgotrajnimi učinki.	R50-53
H411 Strupeno za vodne organizme, z dolgotrajnimi učinki.	R51-53
H412 Škodljivo za vodne organizme, z dolgotrajnimi učinki.	R52-53
H413 Lahko ima dolgotrajne učinke na vodne organizme.	R53

Stavek o nevarnosti ⁽¹⁾	Opozorilni stavek ⁽²⁾
EUH059 Nevarno za ozonski plašč.	R59
EUH029 V stiku z vodo se sprošča strupen plin.	R29
EUH031 V stiku s kislinami se sprošča strupen plin.	R31
EUH032 V stiku s kislinami se sprošča zelo strupen plin.	R32
EUH070 Strupeno ob stiku z očmi.	R39-41

⁽¹⁾ Kot je določeno v Uredbi (ES) št. 1272/2008 Evropskega parlamenta in Sveta (UL L 353, 31.12.2008, str. 1).

⁽²⁾ V skladu z Direktivo Sveta 67/548/EGS (UL L 196, 16.8.1967, str. 1).

Uporaba snovi ali zmesi, ki pri obdelavi spremenijo svoje lastnosti (npr. niso več biološko razpoložljive, se kemično spremenijo), tako da opredeljena nevarnost več ne velja, je izvzeta iz zgornjih zahtev.

Mejne koncentracije za snovi ali zmesi, ki izpolnjujejo merila za razvrstitev v zgoraj navedene razrede ali kategorije nevarnosti, in za snovi, ki izpolnjujejo merila iz člena 57(a), (b) ali (c) Uredbe (ES) št. 1907/2006, ne presegajo splošnih ali posebnih mejnih koncentracij, določenih v skladu s členom 10 Uredbe (ES) št. 1272/2008. Če so določene posebne mejne koncentracije, imajo te prednost pred splošnimi.

Mejne koncentracije za snovi, ki izpolnjujejo merila iz člena 57(d), (e) ali (f) Uredbe (ES) št. 1907/2006, ne presegajo 0,1 % mase na maso.

Naslednje snovi/uporabe snovi izrecno odstopajo od te zahteve:

Homogeni deli s težo manj kot 5 g	Vsi zgoraj navedeni stavki o nevarnosti in opozorilni stavki
-----------------------------------	--

Ocenjevanje in preverjanje: vlagatelj za vsak del, težji od 5 g, predloži izjavo o skladnosti s tem merilom, skupaj s pripadajočo dokumentacijo, kot so izjave o skladnosti, ki jih podpišejo dobavitelji snovi, in izvode ustreznih varnostnih listov v skladu s Prilogo II k Uredbi (ES) št. 1907/2006 za snovi ali zmesi. Mejne koncentracije se v varnostnih listih določijo v skladu s členom 31 Uredbe (ES) št. 1907/2006 za snovi in zmesi.

Merilo 6 – Snovi, navedene v skladu s členom 59(1) Uredbe (ES) št. 1907/2006

Snovem, ki so opredeljene kot snovi, ki vzbujajo veliko zaskrbljenost, in so vključene na seznam iz člena 59 Uredbe (ES) št. 1907/2006 ter so prisotne v zmesih, v izdelku ali v homogenem delu kompleksnega izdelka v koncentraciji, višji od 0,1 %, se odstopanje od izvetja iz člena 6(6) ne sme odobriti. Če je koncentracija nižja od 0,1 %, veljajo posebne mejne koncentracije, določene v skladu s členom 10 Uredbe (ES) št. 1272/2008.

Ocenjevanje in preverjanje: seznam snovi, opredeljenih kot snovi, ki vzbujajo veliko zaskrbljenost, in vključenih na seznam snovi, ki bodo morda predmet avtorizacije v skladu s členom 59 Uredbe (ES) št. 1907/2006, je na voljo na spletnem mestu:

http://echa.europa.eu/chem_data/authorisation_process/candidate_list_table_en.asp

Sklic na seznam se navede na datum predložitve vloge.

Vlagatelj predloži izjavo o skladnosti s tem merilom, skupaj s pripadajočo dokumentacijo, kot so izjave o skladnosti, ki jih podpišejo dobavitelji snovi, in izvode ustreznih varnostnih listov v skladu s Prilogo II k Uredbi (ES) št. 1907/2006 za snovi in zmesi. Mejne koncentracije se v varnostnih listih določijo v skladu s členom 31 Uredbe (ES) št. 1907/2006 za snovi in zmesi.

Merilo 7 – Plastični deli

(a) Če se v proizvodnem procesu uporabi kakršno koli mehčalo, mora to izpolnjevati zahteve glede nevarnih snovi iz meril 5 in 6.

Poleg tega se proizvodu namerno ne dodajo DNOP (di-n-oktil ftalat), DINP (diizononil ftalat) in DIDP (diizodecil ftalat).

(b) Vsebnost klora v plastičnih delih ne presega 50 mas. %.

Ocenjevanje in preverjanje: pristojnemu organu se predloži potrdilo o skladnosti s temi zahtevami, ki ga podpiše proizvajalec. Prav tako se mu predloži izjava o skladnosti, ki jo podpišejo dobavitelji plastičnih delov, ter izvodi ustreznih varnostnih listov o materialih in snoveh.

Merilo 8 – Embalaža

Laminati in plastika z dodatki se ne uporabljajo.

Kadar se uporabljajo kartonske škatle, so te izdelane iz 80 % poporabniško recikliranega materiala.

Kadar se uporabljajo plastični materiali, so ti izdelani iz najmanj 50 % poporabniško recikliranega materiala.

Ocenjevanje in preverjanje: vlogi se priloži vzorec embalaže proizvoda, skupaj z ustrezno izjavo o skladnosti s tem merilom. To merilo velja le za primarno embalažo, kot je opredeljena v Direktivi Evropskega parlamenta in Sveta 94/62/ES ⁽¹⁾.

Merilo 9 – Navodila za uporabo

Proizvod se prodaja z ustreznimi informacijami za uporabnika, ki so navedene na embalaži ali v ločenih navodilih za uporabo, priloženih proizvodu, ter vsebujejo nasvete glede pravilne okoljske uporabe proizvoda. Vključujejo zlasti naslednje:

- (a) Pri žarnicah z vznožkom E27, E14, B22 ali B15 se na embalaži navedeta ustrezna velikost in oblika svetlobnega vira v primerjavi z običajnimi žarnicami.
- (b) Pri žarnicah z dvojno vijačnico: na embalaži je navedeno, da je okoljski učinek svetlobnega vira boljši, če se uporablja z visokofrekvenčno elektronsko kontrolno opremo.
- (c) Na embalaži se navedejo navodila za ravnanje z razbitim fluorescentnim svetlobnim virom.
- (d) Na embalaži se navede, kako ustrezno vzdrževati žarnice za vzdrževanje svetilnosti, na primer s čiščenjem.
- (e) Z ugašanjem luči prihranimo energijo in denar.

Ocenjevanje in preverjanje: vlagatelj predloži izjavo o skladnosti proizvoda s temi zahtevami in primer embalaže ali navodil za uporabo pristojnemu organu, ki ocenjuje vlogo.

Merilo 10 – Družbena odgovornost

Pri proizvodnji svetlobnega vira, ki se mu podeli znak za okolje, je treba spoštovati temeljna načela in pravice v zvezi z delovnimi pogoji.

Imetnik dovoljenja mora zagotoviti, da se pri proizvodnji svetlobnega vira upoštevajo konvencije MOD ⁽²⁾ o delu otrok, prisilnem delu, zdravju in varnosti, diskriminaciji, disciplini, delovnem času, plačah ter svobodi združevanja in kolektivnega pogajanja.

Ocenjevanje in preverjanje: vlagatelj predloži izjavo o skladnosti s to zahtevo ter specifikacijo pogodb z inšpekcijskimi organi in kodeks ravnanja v zvezi s konvencijami MOD ali potrdilo o izpolnjevanju standarda SA8000.

Merilo 11 – Informacije, ki so navedene na znaku EU za okolje

Neobvezen del znaka s prostorom za besedilo vsebuje naslednje besedilo:

- „— Visoka energetska učinkovitost – prihranek denarja
- Dolga življenjska doba
- Preskušena učinkovitost“.

Če svetlobni vir ne vsebuje živega srebra, se lahko v neobveznem delu znaka navede, da svetlobni vir ne vsebuje živega srebra.

Smernice za uporabo neobveznega dela znaka s prostorom za besedilo so na voljo v dokumentu z naslovom „Smernice za uporabo znaka za okolje“ na spletnem mestu: http://ec.europa.eu/environment/ecolabel/promo/logos_en.htm.

Ocenjevanje in preverjanje: vlagatelj predloži primer znaka za okolje in izjavo o skladnosti s tem merilom.

⁽¹⁾ UL L 365, 31.12.1994, str. 10.

⁽²⁾ <http://www.ilo.org/>